

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 7 MARÇ 1999

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Lluís PUIG FERRIOL i M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ.-

ANTECEDENTS DE FET

I.- El 27 de maig de 1998 el Tribunal Unipersonal de la Batllia, Secció Civil, va dictar aute desestimant totalment el recurs interposat davant seu per la Sra. Carme DURO ARAJOL contra l'acord de la Registradora de l'Estat Civil de data 23 de març de 1998 que, en el marc del procediment registral dels articles 147 i següents de la Llei del Registre Civil, li havia denegat la seva petició de canvi del seu nom propi CARME pel de NANI.

II.- Contra l'esmentat aute de la Batllia, la Sra. Carme DURO ARAJOL va interposar la present apel·lació en la qual la Registradora ha presentat escrit demanant primer, la seva inadmissió, segon, la manca de legitimació passiva i, subsidiàriament, la desestimació del recurs.

El Ministeri Fiscal ha informat que procedeix revocar l'Aute apel·lat i estimar el recurs acordant el canvi de nom demanat.

que per la seva naturalesa mereixen les prohibicions legals en aquest punt ("odiosa sunt restringenda")

XII.- Reconegut que la Sra. Duro ha vingut utilitzant habitualment el nom de NANI des de molt petita (i fins ara), i que amb aquest nom se la identifica socialment i ha estat sempre coneguda, és evident que té la "justa causa" a la que fa referència l'article 68 de la llei del Registre Civil, perquè se li degui concedir el canvi de nom de CARME pel de NANI si NANI és un nom admissible (el que tot seguit estudiarem); ja que són patents els inconvenients que tant en l'àmbit familiar com social poden suposar per la interessada la coexistència d'ambdós noms propis; sense que al respecte se li puguin exigir més explicacions ni objectivacions que les que es deriven lògicament de tal situació i ja aportades (divergències entre l'habitual tracte familiar i social i els documents oficials - document d'identitat, passaport, contractes de treball, testaments, escriptures...); doncs perquè hi hagi "justa causa" per canviar el nom és suficient que hi hagi algun motiu raonable, és a dir, que no es tracti d'un caprici. I en el cas, el motiu raonable és palmari, i conseqüentment, hi ha justa causa.

Per autoritzar el canvi tampoc és requisit que el nou vocable tingui "una certa significació en llengua catalana", ja que inclòs "els noms propis estrangers són permesos" (art.66 de la Llei del Registre Civil).

Entenem que NANI no és un nom afegit al nom d'una persona (per a distingir-la generalment d'altres persones del mateix nom) i per tant no és un sobrenom, ni tampoc un apel·latiu, ja que no és un nom comú sinó que designa, identifica i individualitza perfectament una persona i la diferencia d'altres; de manera que sense negar-li un origen familiar i de formació lliure, el nom de NANI ha assolit socialment entitat suficient per designar i identificar clarament una persona a la que s'individualitza amb el seu nom. No pot negar-se-li doncs substantivitat a aquest nom.

I com que la mateixa Batllia diu, i nosaltres ratifiquem, que NANI no és un hipocorístic ni un diminutiu, no hi ha termes legals per a denegar el canvi de nom, i, conseqüentment, d'acord també amb el criteri del Ministeri Fiscal, s'escau estimar el present recurs, revocar l'auto de la Batllia, anul·lar la resolució de la Registradora de l'Estat Civil, i ordenar el canvi de nom d'acord amb el previst als articles 68 de la llei del Registre Civil i concordants del seu Reglament; sense que hi hagi lloc a fer cap declaració especial sobre les costes d'ambdues instàncies judicials.

Vista la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

combinació amb els cognoms, resultin contraris a la dignitat de la persona. 2.- Els noms que facin confusa la designació o que indueixin a error sobre el sexe, i 3.- No s'admeten cognoms per noms propis."

I per a canviar el nom, l'article 66 també demana "justa causa".

IX.- És evident que el nom NANI no és contrari a la dignitat de la persona.

Tampoc fa confusa la designació de persona. En l'ús corrent, NANI no és un vocable equivoc, ja que amb ell identifiquem persona, no animal ni cosa, i diferenciem perfectament la persona que anomenem NANI de qualsevol altra.

En quant al sexe, els mots que designen inequívocament el sexe contrari indueixen a error, (per exemple quan es vol imposar a un home el nom de *Joana* o a una dona el nom de *Joan*); però no podem rebutjar els vocables existents o de fantasia que resultin ambigus per un i per altre sexe.

NANI no és un cognom.

Així doncs, semblaria en principi, tot aplicant l'article 66 de la llei del Registre Civil que el nom NANI aconsegueix tots els seus requisits; però cal examinar els motius denegatoris de la Batllia.

X.- Basant-se en els autes, l'Hble. Batlle no posa en dubte la habitualitat en l'ús del nom NANI per part de la demandant; com tampoc dubta que amb aquest nom se la identifica i és coneguda des de molt petita (ara té 35 anys).

L'Hble. Batlle també reconeix que NANI no és un hipocorístic ni un diminutiu de CARME, ni tampoc de JOANA o de ANNA del que derivaria NANA però no NANI.

Malgrat l'anterior, la Batllia denega el canvi de nom pels següents tres motius:

1er: Perquè diu que no queden suficientment explicitats i objectivitzats els perjudicis que la coexistència d'ambdós noms propis suposen per la Sra. DURO tant en l'àmbit familiar com social.

2on: Perquè entén que NANI no és un mot que tingui una certa significació en llengua catalana.

3er: Perquè diu que no es pot entendre que NANI sigui un vocable amb substantivitat pròpia des d'un punt de vista social, havent de considerar-se un apel·latiu familiar de formació lliure o un "sobrenom".

XI.- Entrant a analitzar les anteriors raons denegatòries, no podem perdre de vista, per una banda, el principi de llibertat que informa la matèria d'imposició del nom propi, i, per l'altra, la interpretació restrictiva

que tota resolució dictada en primera instància per un Batlle pugui ésser objecte de recurs per davant d'un òrgan jurisdiccional superior.

VI.- No aconseguen desvirtuar les anteriors consideracions les extenses argumentacions restants de la Registradora, doncs si bé és veritat que aquest procediment conclou per Aute que no té els efectes de la "cosa jutjada" material a que es refereix l'article 88 de la Constitució, res impedeix que contra l'Aute de la Batllia del tan repetit article 151-1, hi hagi el recurs d'apel·lació que estableix l'article 151-2, ambdós de la llei del Registre Civil; ni hi ha tampoc cap mena d'inconvenient que un cop acabat el procediment especial i abreujat amb les dues instàncies judicials i amb resolució que no té efecte de cosa jutjada, pugui l'interessat entaular després els procediments civils ordinaris pels tràmits del declaratiu corresponent d'acord amb els articles 146-d i 153 i següents de la mateixa Llei, per tal d'assolir per sentència, en el marc d'un posterior procés declaratiu amb totes les garanties de procediment, l'efecte de cosa jutjada material que no haurà estat possible aconseguir-se amb l'Aute que haurà posat fi al present procediment; havent de rebutjar-se per tan les excepcions que oposa la Registradora sobre la pretesa inadmissibilitat de la present apel·lació; com també cal desestimar la seva excepció de manca de legitimació passiva que ha al·legat després de les anteriors (amb evident incongruència car sense legitimació no podia oposar aquelles excepcions anteriors), perquè és indubtable el dret i l'interès legítim de la Registradora en tan que Administració, de defensar les seves resolucions davant la jurisdicció, a quin efecte, en la primera instància de la jurisdicció, l'article 150 de la Llei del Registre Civil li atribueix expressament el dret d'al·legació, i en la segona el que correspon en els recursos ordinaris segons l'article 151.2 de la mateixa Llei; tot el que configura la seva clara legitimació passiva.

VII.- Superats els obstacles processals que impediex examinar el fons de la qüestió, cal ara veure si han estat o no procedents les resolucions que ens han precedit denegatòries del canvi de nom propi de CARME que la Sra. Duro té inscrit al registre Civil, pel de NANI, que ha vingut utilitzant habitualment des de molt petita.

VIII.- Com bé diu l'Hble. batlle, encara que el canvi de nom està previst a l'article 68 de la llei del Registre Civil, cal també que no s'infringeixin les normes de l'article 66 que regulen la imposició del nom, car no es pot de poder obtenir-se per la via indirecta d'un canvi de nom un nom propi que inicialment s'hauria de rebutjar.

L'article 66 permet els noms propis estrangers i prohibeix : "1.- Els noms propis que per si sols o en

IV.- Sorpren aquesta al·legació de la registradora, ja que el paràgraf segon de l'article 151 de l'esmentada llei del Registre Civil, diu en referir-se a l'indicat aute de la Batllia confirmant o revocant la resolució del registrador, diu textualment que : : "contra l'aute del Batlle o del Tribunal dels Batlles es poden interposar els recursos ordinaris previstos per les lleis". I l'article 56 de la llei Qualificada de la Justícia estableix recurs ordinari davant d'aquest Tribunal Superior contra les resolucions judicials adoptades en primera instància per la Batllia en matèria civil; per la qual cosa sembla que no pot haver-hi dubte, fent aplicació del transcrit paràgraf segon de l'indicat article 151 de la llei del registre Civil, que hi ha recurs ordinari d'apel·lació davant aquesta Sala contra l'aute dictat per la Batllia en el marc del procediment especial abreujat de la llei del registre Civil; sense que pugui acceptar-se l'argument de la Registradora de que això seria una tercera instància, inexistent fins i tot en els procediments declaratius ordinaris, ja que la tramitació de l'expedient registral al Registre Civil no és la primera instància judicial a la que es refereix l'esmentat article 56, sinó una primera instància administrativa (art. 146 Llei del Registre Civil) que té el posterior control de la Batllia en una primera instància judicial (art. 150 de la llei del Registre Civil) i en una segona davant d'aquest Tribunal, com resulta de l'aplicació combinada dels assenyalats preceptes (art. 151,2 de la llei del Registre Civil i 56 de la llei Qualificada de la Justícia.)

I que això és així es veu clarament de "l'Exposició de motius" de la Llei del Registre Civil, quan en parlar d'aquest Registre, en l'apartat III ens diu en el paràgraf 4rt. que ... "hi havia l'opció entre confiar la responsabilitat del Registre a l'esfera judicial (exemple d'Espanya) o a l'esfera administrativa (exemple de França). La solució adoptada és la de l'Administració Central amb control judicial"; control que exerceix la Batllia en la primera instància judicial, i en la segona aquest Tribunal.

V.- Abona l'anterior conclusió el dret a la tutela judicial efectiva - dret a la jurisdicció - que garanteix l'article 10 de la Constitució i que inclou la doble instància quan ha estat prevista pel legislador (en aquest cas en el paràgraf segon de l'article 151 de la Llei del Registre Civil); és a dir, el poder sotmetre a un Tribunal Superior la decisió adoptada per l'òrgan judicial inferior; dret fonamental que no és possible negar a Sra. DURO existint l'esmentat precepte exprés; i encara que no hi fos, hauriem en tal cas de recórrer, amb la sentència del Tribunal Constitucional de 27 de febrer de 1996, a sistema de fonts del dret andorrà en què, a manca de regulació escrita, es regeix en primer lloc pels "Usos i Costums del país", i aquests Usos i Costums han determinat

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr.
Antoni BRUGUERA MANTÉ,

FONAMENTS DE DRET

I.- En l'expedient registral instat per la Sra. Carme DURO ARAJOL pel procediment especial i abreujat tramitat per la Registradora de l'estat Civil a l'empara de l'article 149 de la Llei del Registre Civil, amb la pretensió de canviar el seu nom propi de CARME pel de NANI amb fonament material en l'article 68 de l'esmentada Llei, l'Hble. Batlle, constituït en Tribunal Unipersonal, i amb la competència conferida per l'indicat article 68, va dictar Aute el 27 de maig passat, desestimant el recurs de l'article 150 de la pròpia llei que la Sra. Carme DURO ARAJOL havia interposat contra l'acord de la Registradora de 23 de març de 1998 que li havia denegat el canvi de nom que demanava.

Contra l'exposat Aute de la Batllia, la Sra. Carme DURO ARAJOL ha interposat el present recurs d'apel·lació.

II.- Respecte la qüestió suscitada per la Providència d'aquest Tribunal de 15 d'octubre passat sobre el pagament de les taxes judicials (Providència contestada amb oposició per la recurrent en escrit de 22 del mateix mes), s'ha de resoldre retornar a la Sra. Carme DURO ARAJOL les taxes dipositades perquè procedeix aplicar l'article 152 de la Llei del Registre Civil ja que, com detallarem en els següents fonaments, ens trobem en el procediment especial i abreujat que regula el Capítol I del Títol VIII (articles 146 a 152) de la Llei del Registre Civil; i segons el seu article 152 "Totes les costes són d'ofici, sense que es pugui percebre res ni per honoraris, ni per despeses, ni per accessoris"; havent de considerar-se inclòs en la gratuïtat el present recurs perquè és la última instància de l'esmentat procediment gratuït al qual no se li aplica l'últim incís de l'article 133 de la llei del Registre Civil.

III.- Entrant en l'estudi de l'apel·lació, hem de donar resposta al prioritari tema que planteja la Registradora de l'Estat Civil sobre la inadmissibilitat d'aquest recurs en entendre que en el procediment especial i abreujat que regulen els articles 149 a 152 de la Llei del Registre Civil contra l'aute que dicta la Batllia confirmant o revocant la resolució del registrador, no hi ha recurs davant d'aquest Tribunal Superior.

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de
Justícia d'Andorra,

DECIDIM

Estimar el recurs apel·lació interposat per la Sra. Carme DURO ARAJOL contra l'Aute de la Batllia de data 27 de maig de 1998 dictat en el recurs que l'esmentada senyora havia interposat contra l'acord de la Registradora de l'Estat Civil de 23 de març del mateix any que va denegar-li la petició de canviar el nom propi de CARME pel de NANI; **revocar** l'aute esmentat i també **anul·lar** la resolució de la Registradora; i en el lloc d'ambdues, **ordenar** a la Registradora que insereixi l'esmentat canvi de nom segons el previst als articles 68 de la llei del Registre Civil i concordants del seu Reglament. **Retornar** a la recurrent les taxes que ha satisfet en aquest recurs; **sense fer** declaració especial sobre les costes de les dues instàncies judicials.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en
serà tramès testimoni a l'Hble. President de la Batllia
per al seu coneixement i per a la seva execució
definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-

[Handwritten signatures and scribbles]